

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL NACIONALINĖS ELEKTRONINIŲ SIUNTŲ
PRISTATYMO, NAUDOJANT PAŠTO TINKLĄ, INFORMACINĖS SISTEMOS NUOSTATŲ,
ŠIA SISTEMA TEIKIAMŲ ELEKTRONINIO PRISTATYMO PASLAUGŲ TEIKIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR TARIFO NUSTATYMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)
(TAP-21-853; 21-24180(2))**

2021-07-21 Nr. NV-1722
Vilnius

Projekto rengėja – Susisiekimo ministerija (toliau – SM).

Projekto tikslai. Projektu siekiama atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymą:

- 1) *pakeisti Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinę sistemą (toliau – E. pristatymo sistema) nuostatus;*
- 2) *patvirtinti Elektroninio pristatymo paslaugų teikimo E. pristatymo sistemos priemonėmis taisykles;*
- 3) *nustatyti 0,15 Eur tarifą už vienos elektroninės siuntos E. pristatymo sistemos priemonėmis siuntimą;*
- 4) *paskirti E. pristatymo sistemos valdytoja Susisiekimo ministeriją, tvarkytojais – VĮ Registrų centrą ir pašto paslaugos teikėją, atrinktą Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka;*
- 5) *nustatyti, kad viešojo administravimo subjektai, kurie privalo siųsti ir gauti oficialius elektroninius dokumentus per E. pristatymo sistemą, turi sudaryti ar atnaujinti elektroninio pristatymo paslaugų teikimo E. pristatymo sistemos priemonėmis sutartis su VĮ Registrų centru.*

Dabartinė situacija. 2021-07-01 įsigaliojo Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas. Pagal jį viešojo administravimo subjektai privalo, o kiti asmenys – gali rengiamus oficialius elektroninius dokumentus vieni kitiems siųsti ir gauti per E. pristatymo sistemą, išskyrus įstatyme nustatytus atvejus. Todėl atitinkamai keičiami E. pristatymo sistemos nuostatai ir Elektroninio pristatymo paslaugų teikimo E. pristatymo sistemos priemonėmis taisyklės (jos šiuo metu patvirtintos susisiekimo ministro įsakymu) bei nustatomas vienos elektroninės siuntos siuntimo per E. pristatymo sistemą tarifas.

Projekto esmė. Priėmus Projektą bus įvykdytas Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 5.1.14 darbas – „Įgalinti visuotinį vienodą ir įrodomąją galią turintį elektroninį komunikavimą su valstybe (E. pristatymas), kad E. pristatymo sistemos dėžutes turėtų bent 1 mln. (50 proc.) juridinių ir fizinių asmenų.

Nuo 2022-07-01 įsigaliojus Projektu tvirtinamų Elektroninio pristatymo paslaugų teikimo E. pristatymo sistemos priemonėmis taisyklėms, bus nustatyta, kad E. pristatymo sistemos priemonėmis siunčiamos elektroninės siuntos ir (arba) elektroninių siuntų nuorašai, kurie pristatomi fizinio pristatymo būdu. Elektroninės siuntos, siunčiamos per šią informacinę sistemą, turės tokią pačią teisinę ir įrodomąją galią kaip ir registruotoji pašto siunta. Elektroninių siuntų nuorašai bus pristatomi fizinio pristatymo būdu kaip pašto siunta.

Derinimas. Projektas buvo pateiktas išvadoms gauti visoms ministerijoms ir suinteresuotoms institucijoms. Į Teisingumo ministerijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, VĮ Registrų centro pastabas atsižvelgta.

Aplinkos, Ekonomikos ir inovacijų, Energetikos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų, Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos, Valstybinės socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabos, į kurias neatsižvelgta, yra įvertintos derinimo pažymoje ir dėl jų pateikti pagrįsti argumentai.

Krašto apsaugos ir žemės ūkio ministerijos pastabų neturėjo. Kultūros, Sveikatos apsaugos, Švietimo, mokslo ir sporto, Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijos išvadų per nustatytą terminą nepateikė.

Finansų ministerija pažymėjo, kad patvirtintas vienos elektroninės siuntos siuntimo tarifas neturėtų papildomai didinti naštos valstybės biudžetui, o asignavimų valdytojams atsiradusios papildomos pašto išlaidų sąnaudos dėl nustatyto tarifo, turėtų būti dengiamos iš patvirtintų ir sutaupytų valstybės biudžeto asignavimų dėl mažėjančio įprasto korespondencijos siuntų siuntimo būdo.

Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pasiūlė Vyriausybei centralizuotai apmokėti paslaugos teikėjui už viešojo administravimo subjektams suteiktas e. pristatymo paslaugas. Susisiekimo ministerija šiam siūlymui nepritaria, nes institucijos nemokamai siunčia elektronines siuntas, tačiau už atspausdintas ir kaip pašto siuntas pristatomas siuntas institucijos moka pačios iš savo turimų asignavimų, skirtų pašto paslaugoms.

Centralizuotas apmokėjimas už paslaugas VĮ Registrų centrui negali būti įgyvendintas dėl šių priežasčių:

1) ***šiam modeliui įgyvendinti Susisiekimo ministerijai, kaip E. pristatymo sistemos valdytojai, būtų reikalingi papildomi valstybės biudžeto asignavimai, kurie nėra suplanuoti.*** Tik dėl elektroninių siuntų įkainio nustatymo 2021 metais už likusius 6 mėn. reikėtų apie 156 tūkst. Eur; 2022 metais reikėtų apie 316 tūkst. Eur. Už įprastų pašto siuntų pristatymą institucijos susimoka iš turimų asignavimų, todėl turėtų ieškoti vidinių resursų pasidengti papildomas išlaidas, kurios didžiajai daliai institucijų nebūtų esminės;

2) ***centralizuotas apmokėjimas nebūtų efektyvesnis***, nes sąskaitos išrašomos automatinio būdu, jis nesumažintų ir administracinės naštos institucijoms, nes jos ir dabar kas mėnesį apmoka sąskaitas už pašto paslaugas. Priešingai, ***centralizuoto apmokėjimo modelio įgyvendinimui reikėtų kurti apmokėjimo mechanizmą, dėl to papildomą administracinę naštą patirtų Susisiekimo ministerija ir VĮ Registrų centras.***

Biudžeto lėšų poreikis. Projektu siūloma patvirtinti elektroninės siuntos tarifą – 0,15 Eur. Šis tarifas, atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatyme nustatytus reikalavimus, apskaičiuotas įvertinus šias paslaugas teikimo būtinas ir pagrįstas sąnaudas:

1) E. pristatymo sistemos tvarkytojos – VĮ Registrų centro patiriamas e. pristatymo paslaugos teikimo sąnaudas 2021 m. – iš viso 521 298,00 Eur, iš jų:

- E. pristatymo sistemos infrastruktūros išlaikymo sąnaudos – 1 01 713,00 Eur;
- E. pristatymo sistemos programinės įrangos techninės priežiūros ir tobulinimo sąnaudos – 188 000,00 Eur;

- veiklos sąnaudos – 226 085,00 Eur;

- bendrosios sąnaudos – 5 500,00 Eur;

2) planuojamą kreipinių skaičių – 4 500 000 vnt.;

3) rentabilumą (5 proc.) – 0,01 Eur;

4) elektroninės siuntos laiko žymą – 0,02 Eur.

Šiuo metu elektroninės siuntos siunčiamos nemokamai, todėl viešojo administravimo subjektams valstybės biudžeto lėšų poreikis išaugs priklausomai nuo jų siunčiamų elektroninių siuntų skaičiaus ir daugiausiai siunčiantiems sieks 3–15 tūkst. Eur per metus. Įvertinant tai, kad tokia suma per metus viešojo administravimo subjektui nėra labai reikšminga, ir tai, kad bendrai per metus viešojo

administravimo subjektai pašto paslaugoms išleidžia apie 5 mln. Eur, ***papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis nėra prognozuojamas ir numatomas.***

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai įgyvendina Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatas dėl visuotinio įrodomąją galią turinčio elektroninio komunikavimo su valstybe.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome atsižvelgti į Teisės grupės 2021-07-20 išvadoje Nr. NV-1717 pateiktas pastabas ir Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Vyresnioji patarėja

Sigita Panovienė